

ДОКЛАД СЪГЛАСНО ПРИЛОЖЕНИЕ XV

ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ РИСКОВЕ ЗА ЗДРАВЕТО ОТ РЕЦИКЛИРАНИТЕ ГУМЕНИ ГРАНУЛИ, ИЗПОЛЗВАНИ КАТО ПЪЛНЕЖ ПРИ СПОРТНИ ИГРИЩА СЪС СИНТЕТИЧНА ТРЕВНА НАСТИЛКА

Резюме

Наименования на веществата: Вещества в рециклирани гумени гранули, използвани като материал за пълнеж на синтетични тревни настилки

ЕС номер: Без приложение

CAS номер: Без приложение

Предявител: ЕСНА

Номер на версия: 1.01

Дата: 28 февруари 2017 г.

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Авторът не поема отговорност по отношение на използването на информацията, съдържаща се в настоящия документ. Потребителят носи изцяло отговорността за използване на информацията. Направените заявления или информацията, съдържаща се в документа, не засягат допълнителната регулаторна дейност, която ЕСНА или държавите членки могат да инициират на по-късен етап.

РЕЗЮМЕ

ЕСНА не установи причина, поради която да посъветва хората да не упражняват различни видове спорт на синтетична тревна настилка, съдържаща рециклирани гумени гранули като материал за пълнеж. Този съвет се базира на оценката на ЕСНА, че е налице много ниско ниво на безпокойство при експозиция на веществата, открити в гранулите. Това е въз основа на наличните понастоящем доказателства. Въпреки това, предвид наличието на несигурност, ЕСНА отправя няколко препоръки, за да се увери, че се елиминират всички оставащи безпокойства.

ЕСНА оцени рисковете за човешкото здраве по отношение на веществата, открити в рециклирани гумени гранули, които се използват като материал за пълнеж на синтетични тревни настилки, използвани за открити и закрити футболни игрища.

Според оценките, към 2020 г. в ЕС ще има 21 000 игрища със стандартен размер и около 72 000 мини игрища.

Гумените гранули, използвани като материал за пълнеж, се произвеждат в ЕС главно от излезли от употреба гуми (ELT). Индустрията информира ЕСНА, че по-голямата част от този материал за пълнеж, е направена от произведени в ЕС гуми. Съобщава се, че количеството на внасяните в ЕС гуми и рециклирани гумени гранули, е малко. ЕСНА обаче не може да провери тази информация от независим източник.

ЕСНА установи наличието на редица опасни вещества в рециклираните гумени гранули, като ползва за източник литературата и резултатите от няколко скорошни проучвания. В рециклираните гумени гранули обикновено присъстват веществата полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), метали, фталати, летливи органични съединения (ЛОС) и полуетливи органични съединения (ПОС).

ЕСНА изследва рисковете за деца, играещи футбол и други видове спорт на синтетични спортни игрища (включително за вратарите), за възрастните, занимаващи се професионално със спорт, и за работниците, монтиращи или поддържащи игрищата.

ЕСНА взе предвид експозицията на гумени гранули чрез контакт с кожата, поглъщане и вдишване на веществата, които се изпаряват от гранулите, както и образуващия се от гранулите прах.

ЕСНА стигна до заключението, че е налице много ниско ниво на безпокойство от експозицията на рециклирани гумени гранули:

- 1) В проучванията, които ЕСНА оцени, концентрациите на ПАВ в рециклираните гумени гранули обикновено са доста по-ниски от граничните стойности, установени в ограничението на REACH за подобни смеси. Проучванията обхващат около 50 проби от нови рециклирани гумени гранули и няколкостотин проби, взети от над 100 игрища. Пробите са от различни държави членки, например от Финландия, Италия, Нидерландия, Португалия и Обединеното кралство. Освен това ЕСНА получи проучвания от индустрията, които изследват ПАВ от различни фракции на гуми. Важно е да се отбележи обаче, че ако концентрацията на ПАВ е толкова висока, колкото е

генеричната граница за смеси, предоставяни за обществено ползване, която е определена от REACH, нивото на безпокойство няма да е ниско.

Безпокойството за риска от развитие на рак по време на целия живот за играчите и работниците е много ниско поради концентрациите на ПАВ, които обикновено се измерват в рециклираните гумени гранули в ЕС.

- 2) Безпокойството за играчите и работниците може да се пренебрегне, тъй като, макар и ограничени, наличните данни за миграция на металите са под разрешените граници в настоящото законодателство за играчки¹.
- 3) Не са установени безпокойства за играчите и работниците от концентрациите на фталати, бензотиазол и метил изобутил кетон в гумените гранули, тъй като те са под концентрациите, които биха довели до здравословни проблеми.
- 4) Съобщава се, че ЛОС, отделяни от гумените гранули в затворени зали, биха могли да причинят дразнене на дихателните пътища, очите и кожата.

Заклученията в настоящата оценка са в съответствие с резултатите от редица други скорошни проучвания, например изследванията на Националния институт за обществено здраве и околна среда (RIVM) в Нидерландия и тези на щата Вашингтон в САЩ.

ЕСНА установи следните елементи на несигурност в оценката си:

- Заклученията са въз основа на наличните проучвания от близо 10 държави членки и обхващат повече от 100 игрища (материалът за пълнеж вече е в употреба) и около 50 проби на нови рециклирани гумени гранули. Въпреки че ЕСНА не беше в състояние да открие някаква определена предубеденост в проучванията, не е ясно до каква степен те са представителни за рециклираните гумени гранули, използвани в спортните игрища в целия ЕС.
- Все още са налице известни пропуски в знанията по отношение на присъстващите вещества и техните концентрации в рециклираните гумени гранули, които обикновено се използват като материал за пълнеж в спортните игрища.
- Някои внасяни в ЕС гуми или друг гумен материал с неизвестен състав могат да бъдат преобразувани в края на жизнения си цикъл в гумени гранули и концентрациите на веществата в тях могат да са различни от тези в горепосочените проучвания. В действителност самите гумени гранули могат да бъдат внесени и съставът на тези гранули не е известен.
- Комбинираните ефекти на всичките вещества в гумените гранули не са известни и са много трудни за оценяване. Въпреки това се счита, че

---

¹ Например в сравнение с граничните стойности за прахообразен или гъвкав материал от играчки.

тази несигурност не оказва влияние върху основните заключения на оценката.

- Някои от входящите стойности, използвани за оценката на риска, са въз основа на предположения. В оценката предполагаемите стойности са консервативни (например колко гранули биха могли да погълнат децата, докато играят). Този подход намали несигурността на оценката.

Гумените гранули, използвани в изкуствената тревна настилка, продължават да бъдат обект на изследвания в ЕС и на други места. Например по-късно през 2017 г. се очаква Агенцията за опазване на околната среда на САЩ да оповести доклада си за „рециклираните части от гуми, използвани в спортни игрища“. След като докладът бъде разпространен, заключенията в оценката на ЕСНА ще трябва да се преразгледат.

Въз основа на оценката си ЕСНА препоръчва следното:

1. Да се обмислят промени в регламента REACH, чрез които да се гарантира, че се доставят само гумени гранули с много малки концентрации на ПАВ и други съответни опасни вещества.
2. Собствениците и операторите на съществуващи (открити и закрити) игрища трябва да измерват концентрациите на ПАВ и другите вещества в гумените гранули, използвани в техните игрища, и да оповестят тази информация на заинтересованите страни по разбираем начин.
3. Производителите на гумени гранули и техните заинтересовани организации трябва да разработят насоки, които да помогнат на всички производители и вносители на (рециклиран) гумен пълнеж да проверят материала си.
4. Европейските спортни и футболни асоциации и клубове трябва да работят съвместно със съответните производители, за да се уверят, че информацията, която е свързана с безопасността на гумените гранули в синтетичните тревни настилки, се разгласява по начин, който е разбираем за играчите и за цялата общественост.
5. Собствениците и операторите на съществуващи закрити игрища с пълнеж от гумени гранули трябва да подсигурят подходяща вентилация.

ЕСНА освен това препоръчва на играчите, които използват игрища със синтетични настилки, да спазват основни хигиенни мерки след игра на синтетична тревна настилка, съдържаща рециклирани гумени гранули. Например трябва винаги да се мият ръцете след игра на игрището и преди ядене, бързо да се почистват всички порязвания или драскотини, да се оставят обувките, спортните принадлежности и мръсните екипи извън дома, за да се предотврати проникването на гумени частици в къщата, и ако случайно в устата попаднат гумени частици, те трябва да не се поглъщат.